

«1. Не є злочином діяння (дія або бездіяльність), яке заподіяло шкоду правоохоронюваним інтересам, при дотриманні встановлених правил під час спортивних змагань.

2. Особа, яка грубим порушенням спортивних правил, заподіяла тяжке тілесне ушкодження або смерть, несе відповідальність за умисне заподіяння тяжкого тілесного ушкодження або смерті.

3. Особа, яка внаслідок необережного порушення спортивних правил, заподіяла тяжке тілесне ушкодження або смерть, несе відповідальність за необережне заподіяння тяжкого тілесного ушкодження або смерті.»

ЛІТЕРАТУРА

1. Ігнатов А. Спорт і кримінальна відповідальність. – Радянська юстиція. – 1989. – №7. С.28.
2. Кіресв О.О. спорт, ты - радость или этюд о членовредительстве. – Техника-молодежи. – 1997. – № 2.
3. Конституція України від 28 червня 1996 року. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 254к/96-ВР.
4. Красиков О.Н. Згода потерпілого як обставину, який виключає кримінальної відповідальності і карність діяння за радянським карному праву. – Канд.дис. Саратов, – 1972.
5. Кримінальний Кодекс України від 5 квітня 2001 року. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №2341-III
6. Острійчук О.П. Кримінальна відповідальність спортсменів за спричинення шкоди життю та здоров'ю іншим спортсменам під час проведення спортивних змагань. режим доступу: <http://pravo.poltava.ua/polezno/sport.php>
7. Ткалич М.О., Бондар О.Г. Проблемні аспекти деліктних відносин у сфері спорту. – Вісник Запорізького національного університету. – 2011. – №1.

Воронцова Віолетта Владиславівна
студентка 3 курсу юридичного факультета
ДВНЗ «Національний гірничий університет»
м.Дніпропетровськ
Науковий керівник: Світличний О.О.
Кандидат юридичних наук

КРИМІНАЛЬНО – ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ЕВТАНАЗІЇ

Головним, фундаментальним правом людини, що посідає особливе місце серед особистих немайнових прав, які забезпечують природне існування фізичної особи, є право людини на життя. Міжнародні нормативно-правові акти, які гарантують права та свободи людини, а також Конституція України визнають право на життя невід'ємним правом кожної фізичної особи, покладаючи на державу обов'язок його захищати. На сьогоднішній день дедалі актуальнішим стає питання дозволу реалізації права людини на смерть – евтаназія.

Уперше аналізоване поняття було запроваджено у науковий обіг англійським філософом Френсісом Беконом (1561–1625) для визначення “хорошої, спокійної і легкої смерті без мук і страждань”. Іноді таку смерть називають “доброю”, “солодкою”, “легкою”.

Термін „евтаназія” (від грец. „eu” – добре і „tha'natos” – смерть) при дослівному перекладі означає безболісне і викликане співчуттям приближення смерті того, хто страждає, або чиї страждання стають нестерпними. Оксфордський словник трактує термін „евтаназія” трояко: по-перше, це спокійна, легка смерть; по-друге, – засіб, необхідний для її досягнення; по-третє, – дії (бездіяльність), необхідні для здійснення такої смерті.

Однак для юридично точного визначення зміст терміна „евтаназія”, що подається у словниках, є надто вузьким. Так, під евтаназією слід розуміти свідомо та умисно вчинювані діяння медичного працівника, які спрямовані на припинення нестерпних фізичних чи психічних страждань пацієнта та здійснюються за неодноразовим та однозначним проханням пацієнта чи його законного представника, які є повністю, об'єктивно та своєчасно інформовані про наслідки такого втручання, з метою припинення цих страждань, що має результатом смерть пацієнта[2].

Конституція України у ст. 3 закріпила загальновизнаний принцип визнання людини, її життя і здоров'я, честі та гідності, недоторканості і безпеки найвищою соціальною цінністю, поклавши на державу обов'язок утверджувати і забезпечувати права та свободи людини.

Умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині визнається вбивством (ст.115 ККУ).В теорії розглядають два види евтаназії: пасивна евтаназія (зумисне припинення медиками підтримуючої терапії хворого) і активна евтаназія (введення помираючому ліків або інші дії, котрі викликають швидку смерть).

Сьогодні про евтаназію говорять не лише стосовно важко хворих осіб, але також у випадку появи на світ дитини із серйозними вадами розвитку – евтаназія новонароджених.

Існує ще один вид евтаназії – соціальна евтаназія, у якій рішення позбавити когось життя залежить від суспільства, яке виходить з міркувань, що кошти, необхідні для лікування безнадійно хворих дорогими препаратами, внаслідок їх евтаназії будуть збережені для лікування тих хворих, які після одужання зможуть повернутися до нормальної робочої діяльності. Така загроза йде з боку економіки, яка керується критерієм «витрати – вигоди».

Як певну альтернативу евтаназії можна розглядати паліативне лікування, яке використовують тоді, коли з терапевтичної точки зору вже нічого не можна вдіяти для того, щоб зупинити хворобу, в лікарів ще залишаються засоби, які вони можуть і повинні застосовувати вже не заради оздоровлення, але з відчуття професійної етики та поваги стосовно пацієнта і в ім'я боротьби за якість життя, яке ще залишається в ньому.

У сучасній теорії кримінального права України та в правозастосувальній практиці визнано, що згода іншої людини на позбавлення її життя або наявність її прохання про позбавлення життя не усуває протиправності діяння, спрямованого на позбавлення життя такої людини, і не звільняє суб'єкта, який це вчинить, від кримінальної відповідальності. Стаття 52 Основ законодавства про охорону здоров'я України передбачає, що медичні працівники зобов'язані надавати допомогу у повному обсязі хворому, який знаходиться у критичному для життя стані. Пункт 2 ст. 52 забороняє пасивну евтаназію, а п. 3 ст. 52 забороняє й активну евтаназію, де зазначається, що медичним працівникам «забороняється здійснення еутаназії — навмисного прискорення смерті або умертвіння невиліковно хворого з метою припинення його страждань» [3].

Заборона евтаназії також передбачена ч. 4 ст. 281 ЦК України, де зазначається, що задоволення прохання фізичної особи про припинення її життя — забороняється [4]. Так, пацієнт, навіть якщо він фізично спроможний вмикнути спеціальний прилад, який прискорить його смерть, спочатку має отримати цей прилад, який мають надати інші особи (або медичні працівники), а це згідно з п. 3 ст. 52 Основ законодавства про охорону здоров'я України, а також ч. 4 ст. 281 ЦК України буде вважатися активною евтаназією.

У ВРУ розглядалося питання евтаназії, але обурення духовенства не дозволило утвердити його. На сьогодні евтаназія в Україні заборонена законом. Про це йдеться у ст.52 „Основ законодавства України про охорону здоров'я”.

Отже питання евтаназії сприймається неоднозначно. З однієї сторони застосування евтаназії, забезпечує право людини на самостійне розпорядження своїм життям, а також гуманність, яка дозволяє не терпіти нестерпні страждання, високої позитивної оцінки заслуговує повага до волі людини, що бажає своїм відходом із життя зняти моральний і фінансовий тягар із близьких людей. З іншого боку евтаназія паралізувала б науковий прогрес, адже якщо евтаназія буде дозволена законодавцем, то медичному персоналові не доведеться відшукувати нові методи полегшення страждання хворого, ученим-біологам і генетикам не доведеться винаходити нові засоби боротьби з раком, СНІДом та іншими тяжкими хворобами.

Легалізація евтаназії призвела б до неприпустимого тиску щодо деяких інвалідів, престарілих і невиліковно хворих осіб, які б хотіли ще пожити, але водночас не хочуть бути "марним і тяжким тягарем" для суспільства. Складно буде встановити добровільність ухвалення рішення. І навіть у тому випадку, коли добровільна згода пацієнта є очевидною, завжди існує ймовірність того, що хворий, може переглянути своє рішення, тоді коли розпочата процедура позбавлення життя уже викличе незворотні зміни у його організмі. Отож, однозначний висновок щодо можливості застосування евтаназії зробити складно. У випадку дозволу проведення евтаназії потрібно враховувати безліч аспектів, чітко визначити процедуру виконання евтаназії, коло осіб, щодо яких вона може проводитися, визначити, яку кримінальну відповідальність нестиме та особа, яка якимось чином порушила процес евтаназії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 254к/96-ВР.
2. Гришук В. Евтаназія: кримінально-правові проблеми // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: Матер. ІХ регіон. наук.-практ. конф. – Л., 2003. – С. 387–390.
3. Основи законодавства України про охорону здоров'я від 19 листопада 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 4. – С. 26.
4. Цивільний кодекс України. – К., 2003. – 384 с.

Цівковський Роман Михайлович

курсант 4 курсу факультету з підготовки слідчих
Дніпропетровського Державного університету
внутрішніх справ
м.Дніпропетровськ
Науковий керівник: Однолько І.В.
Кандидат юридичних наук

ДЕТЕРМІНАНТИ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ ТА ВПЛИВ ЗМІ НА ФОРМУВАННЯ ЗЛОЧИННОЇ ПОВЕДІНКИ

Проблема злочинності неповнолітніх за всіх часів була і залишається актуальною для будь-якого суспільства. Не є тут винятком і сучасне українське суспільство. Адже мова йде про ту його частину, яку воно має підтримувати та всіляко забезпечувати її фізичне, психічне та моральне здоров'я, виховання, підготовку до виконання своєї суспільної ролі за природним законом зміни поколінь. Зрозуміло, що виконання цієї суспільної функції багато в чому залежить від нормального соціального розвитку суспільства в цілому.

Причини й умови скоєння злочинів неповнолітніми загалом такі самі, що й зумовлюють злочинність дорослих. Це такі самі негативні явища і процеси, що відбуваються у суспільстві на макро та мікрорівні. Але з урахуванням особи